

ærede Landstingsmand har Ordet for en kort Bemærkning.

Nørgaard: Med Hensyn til den høitærede Formands Bemærkning om, at jeg har udtalt mig om Noget, der ikke strengt taget hørte under denne Paragraph, maa jeg tillade mig at gjøre den korte Bemærkning, at det virkelig i en vis Henseende har været mig noget uklart, hvor det rette Sted var til at omtale det, jeg har omtalt, navnlig Præstegaardsjorden; thi da den ærede Ordfører ved 2den Behandling udtalte sig om § 2, udtalte han sig, som bekjendt, temmelig vidtløftigt om dette Forhold, men tilføiede med det samme, at det ikke var det rette Sted dertil ved § 2, da dette Spørgsmaal absolut vilde komme til Behandling igjen paa et andet Sted, og navnlig ved § 9. Jeg opfattede af den Grund mine Bemærkninger, indtil vi kom til den omtalte § 9, og da jeg ikke fik Leilighed til at ytre mig ved 2den Behandling om dette Punkt, er dette Grunden til, at jeg nu har udtalt mig, som jeg har, og jeg veed ikke at have udtalt Andet end det, der hørte med til dette Spørgsmaals Løsning.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg troer, at den ærede Rigsdagsmand, der nu satte sig, i sin Beregning af Indtægten af Ablingen overseer en væsentlig Ting. Det er, at naar han seer en Familie leve af 1 eller $\frac{1}{2}$ Td. Hartkorn, lever den ikke af Jorden alene, men tillige af sin Arbeidskraft. Deri ligger jo hele For skjellen; af Jorden og Arbeidskraften i Forbindelse kan en Familie jo leve maaskee endog rigeligt, da der jo er en Mængde Familier, der blot leve af deres Arbeidskraft, og de jo altsaa, naar de have Jorden til, maae leve bedre. Jeg skal tilføie, at jeg desværre endnu idag har modtaget en Indberetning om, at det eneste Bud paa en Parcel paa $\frac{1}{2}$ Td. Hartkorn, som vi have havt tilsalg, var 1 Td. Byg aarligt og 500 Rd., det vil altsaa, omfat i Penge, være omtrent 600 Rd. for $\frac{1}{2}$ Td. Hartkorn eller 1200 Rd. for en heel Td. Hartkorn; det var Budet ved Auktionen. Jeg haaber rigtignok, at vi dog om nogle Aar vilde kunne faae noget Mere for

denne Parcel, thi et saadant Bud finder jeg ikke antageligt. Jeg mener derfor, at den ærede Landstingsmands Udtalelser i den Henseende mangle Begrundelse. Det gjør mig ondt, at han ikke vil stemme for mit Endringsforslag, der udtrykker, hvad Præsten har Brug for. Hvad er det, man forlanger? Man forlanger Tydekorn, Mælk og Smør for ham og Familie og Hestekraft til at foretage Embedsrejser med. Vilde den ærede Rigsdagsmand, naar han var Præst, ikke netop ønske sig det?

F. Nielsen: Jeg skal tillade mig at ytre nogle faa Ord til ydere Forklaring af det Endringsforslag, som jeg har stillet til § 9, og som et høitaget Medlem af Udvalget (Clau sen) har gjort mig den Ære at tiltræde, ligesom ogsaa den høitærede Minister understøttede det ved sin Anerkjendelse. Den ærede 3die Landstingsmand for 8de Kred. (Nørgaard) bebreidede mig, at jeg var inconsequent, at jeg nu foreslog Afskilligt af det, jeg, da Sagen sidste Gang var under Behandling, med stor Ivrighed modsatte mig. Det følger af sig selv, at naar man i en Kamp har tabt en Stilling, og man saa søger at indtage en ny Stilling for at redde Noget af det Tabte, saa kan den nye Stilling ikke være den samme som den forrige. Det er en aldeles klar og tydelig Følge af, at der er indtraadt en Forandring, at den nye Stilling er en anden end den tabte. Nu har jeg i den Kamp, der sibt blev ført, tabt den Position, som jeg havde indtaget; man paastaer, at jeg tabte den ved altfor stor Hid sigthed i mit Forsvar. Jeg har som Følge deraf søgt at indtage en ny Position, ikke en saadan, som jeg selv kunde skabe gaanske efter Ønske, men en saadan, som Terrainforholdene tillade mig at indtage. Den er det nu, som jeg skal søge at forsvare, og jeg skal gjøre mig Umage for den største Sagtmødighed, jeg skal tage til Rettefærd den Regel: „ikke at irritere Tjenden“ — det være sagt i en ventligere Betydning af Ordet Tjende. Nu vil det høie Thing behage at see, hvad det er, jeg har givet efter i. Jeg er for det Første gaaet ind paa, at der skulde nedsættes de Commissioner, man ønskede, og jeg er i saa Henseende endogsaa gaaet noget videre end den ærede Landstings-